

The Hebrew University of Jerusalem

Syllabus

Granny Stories: Jewish Folklore-European Shtetl - 18819

Last update 27-08-2024

HU Credits: 2

Degree/Cycle: 2nd degree (Master)

Responsible Department: Yiddish

Academic year: 2026

Semester: 2nd Semester

Teaching Languages: Hebrew

Campus: Mt. Scopus

Course/Module Coordinator: Dr. Michael LUKIN

Coordinator Email: michael.lukin@mail.huji.ac.il

Coordinator Office Hours: By appointment

Teaching Staff:

Dr. michael lukin

Course/Module description:

The Cinderella of the shtetl, the little golden goat bringing raisins and almonds, Lantukh and Mondrekhay – all these and many other images have crystallized within the Yiddish speaking cultural realm. Along with reading primary sources in Hebrew translation and scholarly literature, we will meet the major types of Eastern European Jewish folklore: ballad, proverb, riddle, parable, legend, fairy-tale, etc. We will address questions such as: What makes the Yiddish curse unique? How does a folk song represent an encounter with the Angel of Death? How does Yiddish folklore fit into the fabric of shtetl life and into the regional cultural landscape? When and why was this creative corpus documented and studied? Investigating these questions will help us hone in on an important layer of Jewish culture and acquaint ourselves with research literature in the field.

Course/Module aims:

Examining the themes and structures in Eastern European Jewish folklore.

Introducing the study of verbal folklore in Yiddish.

Learning outcomes - On successful completion of this module, students should be able to:

Critically read the scholarly literature on Yiddish verbal folklore.

Analyze the extant documentation.

Investigate the history of research.

Attendance requirements(%):

100

Teaching arrangement and method of instruction: Lectures accompanied by presentations, video and audio examples

Course/Module Content:

Legend
Fairy Tale
Folk Novella

Folk Song
Proverb
Folk Riddle
Joke
History of collecting and research

Required Reading:

Dundes, A., "Folk Ideas as Units of Worldview", *The Journal of American Folklore*, 84/331, (1971), pp. 93-103. www.jstor.org/stable/539737

Gottesman, I. N., *Defining the Yiddish Nation: The Jewish Folklorists of Poland*, Detroit, 2003, pp. xi-xxii. online access

GOOGLEBOOKS

Hasan-Rokem, G., "Jewish Folklore and Ethnography", *The Oxford Handbook of Jewish Studies*, (2002), 956-974

Shuman, A. and Hasan-Rokem, G. "The Poetics of Folklore". In: Bendix, R. F. and Hasan-Rokem, G. (eds.), *Companion to Folklore*, 2nd edition. Malden, 2014, pp. 55-74. online access:

https://huji-primo.hosted.exlibrisgroup.com/permalink/f/dmhd01/972HUJI_ALMA51228952680003701

Von Bernuth, R., *How the Wise Men Got to Chelm : The Life and times of a Yiddish Folk Tradition*. New York, New York, 2016, pp. 43-59. online access

https://huji-primo.hosted.exlibrisgroup.com/permalink/f/att40d/972HUJI_ALMA51220767200003701

בירן, ר', "הסיפור העממי כראי לתמורות חברתיות: 'מעשה בשתי אחיות'", מחקרי ירושלים בפולקלור יהודי, כ"ג, (תשס"ה), עמ' 119-179

בירן, ר', 'פרשת ברל ורבלונסקי, אספן פולקלור בפולין בין שתי מלחמות-העולם', מחקרי ירושלים בפולקלור יהודי, י"ט-כ' (תשנ"ז-תשנ"ח) 239-270

בלקין, א', הפורים שפיל: עיונים בתאטרון היהודי העממי, ירושלים, תשס"ב, עמ' 11-19, 256-259
חזן-רוקם, ג', "יהודה לייב כהן: שיר עם ושיר עממי", מחקרי ירושלים בפולקלור יהודי, א', תשמ"א, עמ' 146-152

לוקין, מ', "שיר ערש מסורתי בידיש כיצירה מזרח-אשכנזית", מחקרי ירושלים בפולקלור יהודי, ל"ג, תש"פ, עמ' 133-189.

סילברמן-וינריך, ב', "בעיות מבניות בחקר הפתגם היהודי", הספרות, 1971, 3(1), עמ' 85-92
צפתמן, ש', נישואי אדם ושדה: גלגוליו של מוטיב בסיפורת העממית של יהודי אשכנז, במאות הט"ז-הי"ט, ירושלים, תשמ"ח

צפתמן, ש', "מעשה בשבעת בני הורקנוס שהפכו לאווזים: לדרכי עיבודה בידיש של מעשייה בינלאומית (AT. In: " (ח"תשמ) י', יהודי בפולקלור ירושלים מחקרי, 32-93 (451

צפתמן, ש', "מעשה של רוח בק"ק קארץ" - שלב חדש בהתפתחותו של ז'אנר עממי", מחקרי ירושלים בפולקלור יהודי, ב' (תשמ"ב), עמ' 17-65, "Research Narrative-Folk

Additional Reading Material:

מקורות ראשוניים בתרגום לעברית:

גורי, י', שנשמע בשורות טובות; לאָמיר הערן גוטע בשורות: יידישע ברכות און קללות, ירושלים, 2005
גורי, י', סוף טוב - הכל טוב: קובץ פתגמים, עברית, יידיש, רוסית, אנגלית, ירושלים, תש"ס

כוחו של סיפור: ספר היובל לאסע"י, בעריכת חיה בר-יצחק ועידית פינטל-גינסברג, חיפה, תשס"ח
מעשיות קסם מפי יהודי מזרח אירופה, עריכה - שרה צפתמן; תרגום - יוסל בירשטיין ועידו בסוק, בני-
ברק, 1998

Grading Scheme:

Additional information:

Attendance is not formally recorded, but students are expected to make a strong effort to attend all sessions. The final grade will be based on active participation and two writing assignments.